

Kollektiva uppsägningar

När många jobb försvinner på samma gång

Vad du bör veta om det:

- Kollektiva uppsägningar eller avskedanden är situationer där **ett stort antal arbetstagare i ett företag förlorar sina jobb under en kort period**
- I en situation med kollektiv uppsägning **måste arbetsgivaren samråda med nationella företrädare för de berörda arbetstagarna**. Denna skyldighet definieras i [EU-direktiv 98/59/EG](#). Det innehåller regler om information till och samråd med arbetstagarrepresentanter innan kollektiva uppsägningar görs, samt bestämmelser om praktiskt stöd till de arbetstagare som sägs upp.
- Enligt **EWC-direktivet** är **kollektiva uppsägningar en exceptionell omständighet som** ger upphov till ett samrådsförfarande med EWC.
- Uppsägningar och kollektiva uppsägningar till följd av [ägar- eller verksamhetsförändringar](#) eller [nedläggning/konkurs](#) omfattas av **andra EU-regler**.
- Om kollektiva uppsägningar är oundvikliga är arbetsgivaren enligt **nationell lagstiftning** skyldig att förhandla med arbetstagarnas representationsorgan om **stödåtgärder för berörda arbetstagare**, t.ex. sociala planer, ekonomisk ersättning, omskolning och/eller stöd för att hitta en ny anställning.
- **EWC och SE-företagsråd** samt arbetstagarrepresentanter på styrelsenivå bör vara väl medvetna om de nationella reglerna för kollektiva uppsägningar för att kunna övervaka respekten för lämpliga förfaranden och ett korrekt genomförande i varje medlemsstat som påverkas.

Ditt uppdrag är att...

- Förutse eventuella kollektiva uppsägningar i ditt företag och ledningens skäl till att överväga kollektiva uppsägningar.
- Använd fackliga resurser och information om frågan på europeisk och nationell nivå.
- Samla in all information som hjälper till att förstå det ekonomiska argumentet för kollektiva uppsägningar, men också eventuella "dolda" motiv hos ledningen.
- Ta kontakt med din EWC/SE WC-samordnare och din europeiska fackliga federation för att få råd.
- Dela all information som du kan samla in på lokal nivå med alla EWC/SE WC-medlemmar.
- Se till att EWC talar med en enhällig röst och uttrycker en åsikt om omstruktureringsplanen innan de nationella förhandlingarna mellan arbetstagare och fackföreningar med den lokala ledningen inleds.

- Var proaktiv: Kräv dina rättigheter, vänta inte på att ledningen frivilligt ska komma fram med nödvändig information eller be om din åsikt.
- För mer allmänna rekommendationer om transnationell omstrukturering, klicka [HÄR](#)

Matris för tidslinje

Ledningens skyldigheter

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- I händelse av rykten och en transnationell dimension (åtgärden som leder till kollektiva uppsägningar beslutas på transnationell nivå och/eller påverkar flera anläggningar/dotterbolag i olika EWC-länder) har den centrala ledningen skyldighet att informera EWC eller SE WC så snart som möjligt ([se avsett beslut](#))

Lokal arbetstagarrepresentation

- Ledningen på lokal nivå måste informera om alla planerade kollektiva uppsägningar.
- Exakta tidsfrister och skyldigheter beskrivs i respektive nationell arbetsrättslig bestämmelse om kollektiva uppsägningar.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Ledningen bör informera arbetstagarrepresentanterna på styrelsenivå om företagets strategi och alla planer som sannolikt kommer att påverka arbetsstyrkan.

Arbetstagarnas rättigheter och åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Medlemmarna har möjlighet att ta upp frågor med ledningen, till exempel via sitt särskilda utskott, sekreterare, ordförande eller annan talesperson mellan mötena.
- EWC bör utbyta och samla information så tidigt som möjligt i nära samarbete med lokala och nationella medlemmar i de berörda länderna.

Lokal arbetstagarrepresentation

- Lokala arbetstagarrepresentanter har möjlighet att ställa frågor till den nationella eller lokala ledningen för att kontrollera ryktenas sanningshalt.
- De bör också ta kontakt med fackföreningar på nationell nivå samt EWC.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Ta upp frågan på styrelsemöten och diskussioner om framtida strategi och den ekonomiska orsaken till uppsägningar med ledningen. Skicka signaler till EWC.

Fackliga åtgärder

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Vid storskaliga uppsägningar bör fackföreningarna utveckla egna initiativ som inte bara riktar sig till arbetsgivaren utan även till berörda offentliga myndigheter och regeringar på lokal, regional och nationell nivå.
- Det bör finnas ett nära samarbete mellan fackliga strukturer på EU-nivå och nationell nivå och EWC / SE WC

Lokal arbetstagarrepresentation

- Rykten kan vara välgrundade eller inte: det kan behövas inledande samtal med berörda arbetstagare. Arbetstagarrepresentanter kan också kontrollera offentlig information från internet (press, företagets webbplats, ...). Fackföreningsmedlemmar kan också utbyta information mellan olika företag, beroende på nationell lagstiftning.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Regelbundet utbyte med medlemmar i arbetstagarstyrelser samt nationella fackföreningsmedlemmar som är involverade i EWC.

Offentliga myndigheters roll

Europeiska företagsråd SE-företagsråd

- Ingen direkt roll gentemot EWC, men EWC bör känna till att vid kollektiva uppsägningar måste offentliga myndigheter i de länder som berörs meddelas i förväg av arbetsgivaren.
- EWC bör därför vara medveten om den nationella rättsliga regleringen och de olika procedurreglerna i de EWC-länder som påverkas av kollektiva uppsägningar.

Lokal arbetstagarrepresentation

- Lokala arbetstagarrepresentanter bör informera sig om rättsliga regler och offentliga myndigheters roll i situationer med [kollektiva uppsägningar](#) som genomför bestämmelserna i EU-direktivet.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

- Ingen roll för offentliga myndigheter i förhållande till arbetstagarrepresentanter på styrelsenivå.

Further reading and resources

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

[Collective redundancy, European Industrial Relations Dictionary, Dublin](#)

Organisation(er): Eurofound

Typ: Webbplats

Kategori: Forskning

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

FÖRSLUTNING

[In case of a closure resulting in significant numbers of redundancies, it might also be useful to have a look at the list of company restructuring cases in which interventions of the European Globalisation Fund have been made](#)

(the list is updated every few months)

Typ: Webbplats

Kategori: Fakta och data

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

[Gathering information on company examples of different types of restructuring is possible via the Eurofound “Restructuring Events Database”](#)

The database is searchable by country, sector, name of company as well as specific types of restructuring.

Organisation(er): Eurofound

Typ: Webbplats

Kategori: Fakta och data

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

[Judgment of the Court in Case C-134/22 | G GmbH. Collective redundancies: the employer's obligation to communicate information to the authorities at an early stage of such a project is not intended to confer individual protection on workers.](#)

Organisation(er): CJEU

Typ: PDF

Kategori: Juridisk

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

[Website on collective redundancies. Usefull links to national legislation implementing Directive 98/59 EC.](#)

Organisation(er): European Comission

Typ: Webbplats

Kategori: Juridisk

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

EU Directive 98/59/EC of 20 July 1998 on the approximation of the laws of the Member States relating to collective redundancies.

Organisation(er): European Union

Typ: Webbplats

Kategori: Juridisk

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

Toolbox for the negotiation and renegotiation of EWC agreements

Organisation(er): industriAll Europe

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

Tillgång: Begränsad

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

A list of national trade union officers in charge of company policy,EWCs and SEs in their organisation can be downloaded on the industriAll Europe Intranet

Organisation(er): industriAll Europe

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

industriAll has published a guide for EWC and SE Works Council Members as well as industriAll affiliates to support them when facing transnational company restructuring

Part 1 of the guide is dedicated to Anticipation and being pro-active: "Dealing with transnational company restructuring: Part 1. Be proactive and anticipate: step up information exchange and networking in multinational companies", December 2020.

Organisation(er): industriAll Europe

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

Practical Guide for EWCs on information and consultation

Organisation(er): EFBWW

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

FÖRE OMSTRUKTURERING

KOLLEKTIVA UPPSÄGNINGAR

(GRÄNSÖVERSKRIDANDE) SAMMANSLAGNING

[How to prepare to company change?](#)

Manual for European Workers' Representatives.

Organisation(er): ETUI

Typ: Webbplats

Kategori: Fackliga guider

Språk: Engelska

Tillgång: Allmänheten

År: 2018

